

(Folytatás az 1. oldalról.)

ni kell, hol van a vállalati és helyi érdekek érvényesülésének határa. Ami ezen túlmegegy, az nem engedhető meg, és nem is támogatjuk.

Tisztelet országgyűlés!

— A szakmunkásképzésről szóló új törvényünk szervezésen illeszkedik a gazdaságirányítási reform végrehaj-

tásának folyamatába. A törvény közeli és távolabbi céljainkkal szoros egyet alkot. Végrehajtásával meg kell teremtenünk az alapvető feltételeket a magasabb értékű szakmunkához. A képzés minőségi követelményeinek kielégítése az eddigienél jobb feltételeket igényel, az ehhez szükséges eszközöket az államnak kell biztosítania. De nagyobb részt kell

vállalniuk a vállalatoknak, üzemeknek is, mert az ő számukra képezik a fiatal szakmunkás-tanulókat. — Az új törvény az állami feladatok végrehajtásán túl társadalmi összefogást igényel. Magasabb színvonalú tennivalókat ró a párt-, a szakszervezeti és KISZ-szervezetekre is, hiszen együttesen felelősek a holnap munkásosztályaért.

lakosság felhasználta gáz árát illeti, mindenekelőtt arra kell felfigyelnünk, hogy az nem egységes, az ország különböző részein más és más. Véleményem szerint az árakat a kalóriaérték alapján kellene egységesíteni, pontosabban szólva a differenciálás alapjává a tényleges költségkülönbségeket kell tenni. Egy ilyen rendezésre mielőbb sort kellene keríteni, mert például Zalában az Alföldről odaszállított gáz olcsóbban kapják a fogyasztók, mint az alföldi lelőhelyen élők. Úgy gondolom, hogy a lakosság gázzal történő ellátását ugyanolyan közműszolgáltatásnak kell tekinteni, mint a vízzel vagy a villanyal való ellátást. A gazdaságosság kérdése az ellátás biztosítása során csupán az ellátás módjának megválasztásában — vegtélkes legyen-e vagy palackos — játszhat szerepet.

A képviselő végezetül rámutatott, hogy feltétlenül támogatni kellene a kisjöveldelmű dolgozók gázkészülék beszerzését. Ésszerű megoldás lenne például, ha a gázbevezetéssel kapcsolatos költségekre a kisjöveldelműek kedvezményes OTP-hitelt kapnának.

Bódi László a törvényjavaslatot elfogadta.

Múzeumi hónap

Tizenegy új állandó és több mint száz időszakos kiállítás nyílik az idei, immár nyolcadik múzeumi hónap alkalmából. Az idei esemény-sorozat már szeptemberben elkezdődött. Előreláthatólag novemberre nyílik majd át a gazdag program, amelyről csütörtökön a Magyar Sajtó Házában Gönyei Antal, a Művelődési Minisztérium főosztályvezetője tájékoztatta az újságírókat.

A múzeumi hónap hivatalosan október 4-én, az alapításának 225. évfordulóját

ünneplő Orosházán veszi kezdetét, az „Orosháza nyolc nemzedéke” című kiállítás megnyitásával egyidejűleg. A vidéki tárlatok, bemutatók nagy része a felszabadulási évfordulóhoz kapcsolódik. Egyebek között Makon, Csongrádon és Egerben rendeznek felszabadulási emlékkiállítás, sajátos programmal nyílik tárlat például Debrecenben, ahol 25 év politikai plakátjait mutatják be, Karcagon pedig a város történetének felszabadult negyedszázadáról adnak áttekintést.

Dr. Lévárdi Ferenc:

Tovább fokozzuk a földgáz felhasználását

Beszéde bevezetőjében dr. Lévárdi Ferenc rámutatott arra, hogy ipari termelésünk növekedésével évről évre nő a népgazdaság energia-igénye. 1950-ben a szén részaránya az energiahordozó-felhasználásban körülbelül 75 százalékot tett ki. Ez az érték várhatóan 48—49 százalékra módosul. Távlatban úgy tervezzük, hogy 1975-ben a szén részaránya 37—39 százalékra, 1980-ban 26—28 százalékra változik. Ezzel egyidejűleg a szénhidrogének, a kőolaj és a földgáz kap egyre nagyobb szerepet.

Lévárdi Ferenc ezután elmondta, hogy a földgázszállító vezeték hossza már megközelíti a kétezer kilométert. A közeljövőben megépül a Szegebről Budapestre és Közép-Dunántúlra gáz szállító nagyteljesítményű vezeték.

Határozott fejlődést irányoztunk elő a lakosság és kommunális jellegű gázfogyasztásban. Távlati terveink azt mutatják, hogy az 1965. évhez képest 1980-ban a földgázfelhasználás ebben a fogyasztói körben megtszereződik és túlhaladja a félmilliárd köbmétert. E program során a már földgázfogyasztó nagyvárosainkban — Budapest, Debrecen, Szeged, Miskolc, Székesfehérvár, stb. — fokozzuk a földgázfelhasználást. Sor kerül Győr, Csongrád, Szentes, Veszprém földgázzal való ellátására is.

— Azokban a városokban, ahová terveink szerint az ötödik ötéves tervben nem jut el a földgáz, korszerű szénhidrogén alapú, azaz benzinnél gyártott városi gázzal biztosítjuk a gázigény kielégítését.

— Az energiaszükséglet állandó növekedése és ezen belül a gázenergia széles körű és nagymérvű elterjedése indokolja elsősorban, hogy törvényjavaslatot terjesszenek a tisztelet országgyűlés elé.



ra és felhasználására vonatkozó szabályokat, a gázüzemek létesítésére és üzemeltetésére, valamint a felhasználáshoz szükséges berendezések és készülékek előállítására vonatkozó előírásokat.

— A gáz minőségi követelményei közül a javaslat két fontos kívánalmat emel ki. Az egyik, hogy gázszállító vezetékbe csak olyan minőségű földgáz szabad jutni, amely sem a továbbszállítást, sem a felhasználást nem veszélyezteti; a másik, hogy a gázvezetékbe csak olyan szagosított földgáz kerülhet, amely az általánosan használt fogyasztóberendezésekben biztonságosan és gazdaságosan használható fel.

— A gáz — a villamosenergiához hasonlóan — országos jelentőségű energiaforrássá vált. Vitathatatlan előnye mellett azonban számításba kell venni gyulladási és robbanásveszély voltát és azt a kívánalmat, hogy különös gondot kell fordítani a gázzal kapcsolatos műszaki-biztonsági előírásokra és azok megtartására. A gázelosztó vezetékkel közterületen haladnak át, a fogyasztó berendezések lakóépületekben vannak — ez a körülmény szükségessé teszi a lakosság védelmének és az ezzel kapcsolatos kötelezettségeknek törvényszintű rendezését.

A bérlakásokkal kapcsolatban a lakásbérleti jogszabály a gáz bevezetését a bérlet költségre teszi lehetővé. A lakásrendelet szerint a bérletnek joga van a lakás használhatóságának fokozása érdekében a bérbeadó előzetes hozzájárulásával kisebb átalakítási munkákat saját költségén, megtérítési igény nélkül elvégeztetni. Kiseb átalakítási munkálatoknak tekintni a rendelet a víz, a gáz és a villany bevezetését is — mondotta többek között dr. Lévárdi Ferenc.

Bódi László:

Szeged és a gázenergia

— Napjainkban — mondta egyebek között Bódi László szegedi képviselő — sok vita folyik arról, hogy az életvitelszerűen mely köré kell törvényben, és mely részét más jogforrásban szabályozni. Általánosan elfogadott vélemény szerint a legjelentősebb társadalmi viszonyok kívánalmak törvényi szabályozást. Az előttünk fekvő törvényjavaslat ebbe a csoportba tartozik, hiszen gazdasági viszonyaink szélesebb körét érinti. A törvény célkitűzéseivel, az abban foglaltakkal egyetérték, rendelkezéseit örömmel üdvözölöm. Meg vagyok győződve arról, hogy a törvény a maga sajátos eszközeivel segítséget nyújt a népgazdaság és a lakosság növekvő energiaigényének kielégítéséhez, megszabva a gáz termelésének, szállításának és szolgáltatásának normáit. Mint Szeged város képviselője külön örömmel üdvözölöm a törvényjavaslatot, hiszen városunk, megyénk már jelentős gázkészletéről is híres.

A képviselő a továbbiakban rámutatott: Szegeden

ma már 15 ezer lakásba vezették be a gázt, s amíg 1967-ben az Alföld „fővárosa” 27 millió köbméter földgázt fogyasztott, addig az elmúlt esztendőben már 45 millió köbméterre volt szükség.

A rohamos fejlődés számtalan gondot okozott. A jelenlegi csőhálózat jó része ötven-hatvan éves, elavult, felújításra szorul. A gondokat csak kormányzati segítség segítheti enyhíteni.

— A rendelkezésre álló földgázenergia lehetőségét ad új ipari üzemek létesítésére. Cél szerű lenne, ha energiaigényes műanyag-, műtrágya- és műgumigyárakat telepítenének Szegedre. A törvény hasznosságát, időszerűségét hangsúlyozva, fel szeretném hívni a figyelmet néhány dologra. Az egyik paragrafus szerint a gázszolgáltató a szerződés megkötését ahhoz a feltételhez kötheti, hogy a leendő fogyasztó — egészében vagy részben — saját költségén építse meg a csatlakozó vezeték közterületre eső részét. Az új létesítmény — térítésmentesen — állami tu-

lajdonba megy át. A törvénynek ezzel a megállapításával nehezen tudok egyetérteni. Hogy hasonlattal éljek: ez olyasmi, mintha a lakosság önerőből építene fel egy ABC-áruházat, amelyet aztán a kereskedelem kizárólagos tulajdonosi joggal bírtokol.

— Úgy vélem, hogy a jövőben rugalmasabbnak kell lennünk a gázra való áttérésben, feltétlenül szükséges, hogy mind a vállalatok, mind a lakosság meggyőződjék a gázhasználat hasznosságáról. Ezzel kapcsolatban arra gondolok, hogy a szén-, és a gázárakat jobban kellene arányítani a tényleges termelési költségekhez. Ismeretes, hogy a szén jelenleg igen magas állami támogatást kap, ugyanakkor a gázfelhasználókat számottevő termelői adó sújtja. Az így eltorzított árrendszerben tehát nem egyértelműen gazdaságos az ipari üzemek földgázra való áttállása.

— Meggyőződésem szerint az árrendezés meggyőzősítőn a népgazdaság számára feltétlenül kívánatos, előnyös áttállást. Ami pedig a

Vendégjárás a klinikán

A Szegedi Orvostudományi Egyetem szülészeti és nőgyógyászati klinikájának hírért egyre több vendég vészi szét a világra. A baráti kapcsolatok idővel munkakapcsolattá is válhatnak: kooperáció van kialakulóban például a tbiliszi női klinikával, amelynek igazgatóprofesszora, Csacsava akadémikus az elmúlt héten járt a szegedi klinikán.

Ahogy az újságok már megírták, az elmúlt héten zajlott le Budapesten a Nemzetközi Családtervezési Szövetség (IPPF) európai és közkeleti régiójának konferenciája, amelynek magyar referense, dr. Szontagh Ferenc, a Szegedi Orvosegyetem női klinikájának igazgatóprofesszora volt. Ennek befejezése után a résztvevők közül tizenöt tudós Szegedre

látogatott. A csoport a szegedi női klinikán egyhetes tanácskozáson és tanfolyamon vett részt. Köztük dr. Izam Nazer, a régió jordániai származású alelnöke, S. Kenion és P. Kestelman a londoni központból. Az Egyesült Államok-beli dr. Thorne, a népesedési tanács európai referense is velük érkezett a tanácskozásra.

A neves orvostudósokat az akadémiai székházban fogadón látta vendégül, ahol a városi tanács képviselője Papp Gyula, a városi tanács vb elnökhelyettese, a SZOTE nevében pedig dr. Tóth Károly rektor üdvözölte őket. A klinikai hétköznapiakon a családtervezés orvosi problémáival foglalkoztak, elsősorban azokkal a tudományos kérdésekkel, amelyek orvosi szempontból

rendkívül jelentősek lehetnek a gyakorlati feladatok megoldásában.

A családtervezés neves tudósgárdája szerdán töltötte utolsó napját a női klinikán, amely máris újabb vendéget fogad: Paavo Vara professzort, a helsinki egyetem női klinikájának igazgatóját. S közben a klinika több tagja megismerkedett a meghívásnak tesz eleget: Dubrovnikba utaznak a II. európai sterilitás és fertilitás kongresszusra, amelynek egyik elnöke a szegedi klinika igazgatóprofesszora, dr. Szontagh Ferenc. A vendégek érdeklődése, a külföldi meghívások, a klinika hétköznapi eredményes munkáról tanúskodnak, amely által a szegedi női klinika a magyar családtervezési kutatások jelentős bázisává vált.

Hiány hiányában — elmarad

A cím lehetne ez is: egy jó ötlet nekrológja. De az ember hajlamos arra, hogy reménykedjen: hátha mégsem kell eltemetni még a szegedi kisiparosok kezdeményezését. Vagy tán olyan bővíben vagyunk a jó ötletekkel, hogy a pazarlást is megengedhetjük?

Lehetne persze hibáztatni a kisiparosok vezetőit is tán, hogy hem jártak eleget az állami és tanácsi ipar, az üzemek és gyárak nyakára. A bővítő csupán az, hogy még ez sem lehet kibőví, mert a kisipar nagy vállalkozásáról még lapunk is megemlékezett. Május végén. S azzal, hogy a nyár elejére meglesz az a „hiánycikk-kiállítás”, amellyel a kisiparosok és kiskereskedők megmutatták volna, hogy miben tudnának a szövetkezeteknek és vállalatoknak segítségére lenni.

Az ötletet az adta, hogy Szegeden is gyakorta panaszkodnak a vállalkozók: nincs alkatrész. A kereskedelem arra, hogy mindennapos apróságok hiányoznak. Olyasmik, amelyeket gyárak már nem csinálnak, mert nem éri meg, de egy-egy kisiparos — ha szubvenciót kap rá — segíthetne.

Azt hitte volna az ember, hogy az ajánlatokhoz kapva kapnak az érdekeltek. Aztán múltak a hónapok, és kiderült, hogy tulajdonképpen széles e Szegeden semmi, de semmi nem hiányzik. Legkevésbé az ilyen kiállítás. Hogyisne: mire is fognak hivatozni, ha már hiány se lesz. Senki se próféta a saját

házájában — mondja a közmondás, és ennek igazat adva, talán jobban járnának a szegedi kisiparosok, ha országos propagandát csapva az ötletnek, megállapodnának — mondjuk — a győri, debreceni vagy éppen pécsi szövetkezetekkel, vállalatokkal, ahogymár az nálunk szokás. Vagy várjunk a „boldog befejezésre”? Mert egy vitrinnyi hiánycikket azért ösz-

szehoznak maguktól is a kisiparosok, azt állítják ki szegedi központjukban, amely tudvalevőleg a Kamaraszínházban van. Hátha virgabbra fordul ez a szomorujáték, amelynek utolsó felvonásán a „Sors” nevezetű drámaíró egyelőre töpreng. Mi kell ehhez? Úgy látszik valóban: csak jó szerencse, és semmi más.

Veress Miklós

Új olvasztási módszerre tér át a hazai üvegyipar

A Technika Házában a Szilikátipari Tudományos Egyesület rendezésében üvegyipari napok kezdődtek. Programja azért is jelentős, mert az egész iparág új olvasztási módszerre tér át.

Az eddig ismert eljárások mellett sok százmillió forintot nagy beruházásokkal, új gyárak építésének költségeivel kellene növelni a népgazdaság kiadásait, hogy a negyedik ötéves tervben a hazai üvegyipar eleget teheszen a fokozódó igényeknek. Az új módszer azonban lehetővé teszi, hogy a jelenlegi kemencék teljesítményét és így az egész iparág termelését 40—50 százalékkal növeljék. Az új eljárás — az üveg-

olvasztás intenzifikálása —, amely szerint csak kisebb fűtőberendezéssel kell kiegészíteni a régi kemencék felszerelését, hogy az eddiginél lényegesen gyorsabban és a szokásos 1400 helyett 1500—1550 fokok hőmérsékleten olvasszák, „főzzék” az üveget. Jövőre már a sajszószpéteri és az orosházi üvegyár kap egy-egy elektromos pótűtőberendezést, s fokozatosan az egész iparágat ellátják az új felszereléssel.

Az üvegyipari napokon — amely ma ér véget — az új módszer különféle tudományos kérdéseit és gyakorlati tapasztalatait vitatják meg az iparág szakemberei.